

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Університет «Одлар Юрду» (Азербайджан)
Університет Північ (Хорватія)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів
Національний інститут стратегічних досліджень
Одеський національний економічний університет
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Головне управління Державної казначейської служби України у Полтавській області

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали III Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 жовтня 2021 р.

Полтава
2021

Кінець року	Відсоток фонду амортизації, УАН	Щорічний платіж, УАН	Річна сума амортизаційних відрахувань, УАН	Накопичена амортизація, УАН	Недоамортизована вартість, УАН
0	0000,000	0000,000	0000,000	0000,000	33000,000
1	1671,898	10031,391	8359,493	8359,493	24640,507
2	3065,147	10031,391	6966,244	15325,736	17674,264
3	4226,188	10031,391	5805,203	21130,940	11869,060
4	5193,722	10031,391	4837,669	25968,609	7031,391
5	6000,000	10031,391	4031,391	30000,000	3000,000
Всього	20156,955	50156,955	30000,000		

Наприклад, для дорожніх транспортних засобів величина ставки фонду амортизації з великою точністю була визначена на основі статистичних ринкових даних [3].

Література

1. Постановление Минэкономики Республики Беларусь от 27.02.2009 N37/18/6 «О порядке начисления амортизации основных средств и нематериальных активов».
2. Трифонов, Н.Ю. Теория оценки стоимости: уч. пособие. Минск: Вышэйшая школа, 2017. 207 с.
3. Трифонов, Н.Ю. и др. Белорусский экономический журнал. 2014. №3. С.133-143.

УДК 657.6

Верига Юстина Андріївна,

кандидат економічних наук, професор

Коба Олена Вікторівна

кандидат технічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(Україна)

Нургалієва Роза Нургажасвна

кандидат економічних наук, доцент

Карагандинський економічний університет Казспоживспілки

(Казахстан)

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ І РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН

Діяльність суб'єктів господарювання здійснюється в конкурентних умовах, які супроводжуються значними ризиками та невизначеностями, що виникають внаслідок впливу політичних, економічних, об'єктивних і суб'єктивних факторів. Особливо непередбаченим став ризик, пов'язаний з всесвітньою пандемією COVID-19.

Бухгалтерський облік повинен забезпечити як зовнішніх, так і внутрішніх користувачів повною, правдивою та неупередженою інформацією про фінансовий стан та результати діяльності і цьому має сприяти створена облікова політика підприємства.

В Україні Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено: «облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності» [1].

Методологічне керівництво питаннями формування облікової політики підприємств в Україні здійснює Міністерство фінансів, яке розробило Методичні

рекомендації щодо облікової політики підприємства. Даними рекомендаціями визначено, що підприємство має право самостійно, на основі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та інших нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку за погодженням із власником (власниками) або уповноваженим ним органом (посадовою особою) відповідно до установчих документів формувати свою облікову політику, а також зміни до неї. Якщо підприємство веде бухгалтерський облік і складає фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, воно повинно враховувати вимоги цих стандартів, щоб забезпечити надійність фінансової звітності та якість системи управління [2].

Структура наказу про облікову політику в Україні має такі складові: преамбула; організація роботи бухгалтерської служби; методика обліку (фінансового); організаційно-технічні аспекти; заключна частина [3, с.66].

Отже, самостійність вибору та формування облікової політики є обов'язковою умовою економічної свободи підприємств різних форм власності, галузевих особливостей, наявності податкових пільг, кваліфікації персоналу, технічної бази управління, свободи в питаннях ціноутворення.

В Республіці Казахстан термін облікова політика виник в період реформування національної системи бухгалтерського обліку.

Однак, в той час він не отримав широкого розповсюдження і тільки з 2008 року, коли Законом «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» було впроваджено Міжнародні стандарти фінансового обліку (IAS), Міжнародні стандарти фінансової звітності (IRFS), які вимагали створення власної облікової політики підприємствами і обов'язкового розкриття її в пояснювальні записки до річної фінансової звітності, підприємства стали створювати накази про облікову політику.

Законом Республіки Казахстан «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» визначено, що «Облікова політика представляє собою конкретні принципи, основи, положення, правила і практику, прийняті індивідуальним підприємцем або організацією для ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності у відповідності з вимогами законодавства Республіки Казахстан про бухгалтерський облік і фінансову звітність, міжнародними стандартами для малого та середнього бізнесу та типовим планом рахунків, виходячи з потреб організації та особливостей діяльності» [4].

Методологічне керівництво бухгалтерським обліком і обліковою політикою підприємств в Республіці Казахстан здійснює Міністерство фінансів.

За формою і змістом облікова політика різних підприємств розрізняється, але її структура повинна мати такі складові: організаційно-технічний розділ; методологічний розділ для усіх видів бухгалтерського обліку; податкова облікова політика; робочий план рахунків сформований на базі Типового плану рахунків [5].

В Республіці Казахстан існує чотири рівні регулювання бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємств, як внутрішній нормативний документ, відноситься до четвертого рівня.

Наведена інформація свідчить, що в обох країнах облікова політика підприємства визначається Законами «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», нормативно-правовими актами Міністерства фінансів кожної країни, є обов'язковою для усіх суб'єктів господарювання і відноситься до внутрішніх нормативних документів підприємства.

Відмінності полягають у визначенні облікової політики та структурі наказу про неї. В Республіці Казахстан визначення облікової політики є більш широким і деталізує вимоги як для великих суб'єктів господарювання, так і індивідуальних підприємців.

Отже, облікова політика підприємства є важливим кроком при організації бухгалтерського обліку, інструментом впливу на окремі об'єкти і параметри обліку та при необхідності може бути використана при відстоюванні інтересів підприємства у суді.

Саме завдяки якісно сформованій обліковій політиці підприємства, досягається своєчасне формування інформації в системі бухгалтерського обліку для складання фінансової і управлінської звітності, її достовірність, об'єктивність, корисність та доступність широким колам користувачів для прийняття рішень.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. №996-XIV / Верховна Рада України. URL: zakon.rada.gov.ua/go/996-14 (дата звернення: 30.09.2021).

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: наказ Міністерства фінансів України від 27.03.2014 р. № 635 / Міністерство фінансів України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення: 30.09.2021).

3. Верига Ю.А., Орищенко М.М. Резервування капіталу: облік, аудит та звітність: монографія, Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011.177 с.

4. О бухгалтерском учете и финансовой отчетности: Закон Республики Казахстан от 24 июня 2021 г. № 52-VII. URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30092011 (дата звернення: 30.09.2021).

5. Нургалиева Р.Н, Токсанова А.Н., Ержанов М.С. Разработка учетной и налоговой политики: модели оценки и учета основных средств. *Научный журнал «Вестник университета «Туран»*. 2020. № 4 (88). С. 141-146.

УДК 657

*Дмитренко Алла Василівна,
доктор економічних наук, доцент,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ

Підвищення рівня якості збору фінансових даних із подальшим їх правильним використанням, корисності інформаційного забезпечення реалізації спільної діяльності та обґрунтоване прийняття управлінських рішень залежить від подачі та форми надання контролінгової інформації, тобто від наявного складу управлінських, нормативно-інструктивних, планово-прогнозних та довідково-аналітичних форм документального забезпечення прийняття управлінських рішень.

Аналіз складу форм та структури фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами свідчить про наявність відмінностей. Тому, питання гармонізації методики складання фінансової звітності з міжнародними стандартами фінансової звітності набуває актуальності для підприємств, що здійснюють спільну діяльність як зі створенням юридичної особи, так і без створення юридичної особи, що буде враховано при розробці пропозицій щодо форм та структури звітних форм і документального оформлення спільної діяльності.